

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення обласної ради

01.03.2018 № 59

ПРОГРАМА
ПРАВОВОЇ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ
ОБЛАСТІ
НА 2018-2022 РОКИ

м. Запоріжжя
2018

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
II. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА.....	3
III. МЕТА ПРОГРАМИ.....	5
IV. НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ І ЗАХОДИ ПРОГРАМИ.....	5
V. СТРОКИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ.....	9
VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ.....	9
VII. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ.....	9
VIII. ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ.....	10

I. Загальні положення

Програма правової освіти населення Запорізької області на 2018-2022 роки (далі – Програма) розроблена Головним територіальним управлінням юстиції у Запорізькій області на виконання Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18.10.2001 №992/2001 «Про Національну Програму правової освіти населення», Указу Президента України від 14 листопада 2017 року № 361/2017 «Про оголошення в Україні 2018 року Роком реалізації правопросвітницького проекту «Я маю право!» за ініціативи Запорізької обласної міжвідомчої координаційно-методичної ради з правової освіти населення, створеної при Запорізькій обласній державній адміністрації.

Правова освіта – це комплекс системних заходів реалізації державної політики, одним із пріоритетних завдань якої є підвищення рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення, створення належних умов для набуття громадянами правових знань, а також забезпечення їх конституційного права знати свої права і обов'язки.

Програма правової освіти передбачає подальше створення необхідних умов для набуття широкими верствами населення правових знань та навичок у їх застосуванні, забезпечення доступу громадян до джерел правової інформації та безоплатної правової допомоги, формування у них поваги до права, а також визначає основні напрями правоосвітньої діяльності та першочергові заходи щодо їх реалізації.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Підвищення рівня правової свідомості та створення умов для підвищення рівня правової культури населення, активної і свідомої участі громадян у здійсненні реформ є сьогодні першочерговим завданням суспільства і держави на шляху розбудови в Україні громадянського суспільства і правової держави.

Новації та прогресивні реформи в Україні роблять необхідною роботу щодо роз'яснення напрямів та суті реформ, пояснення основних термінів, ознайомлення громадськості з новими нормативно-правовими актами та механізмами захисту своїх прав і свобод.

Саме правова культура та правове виховання населення є соціальною гарантією дії принципу верховенства правового закону в суспільстві. Проблема правової свідомості і правової культури є тривалий час актуальною, і це обумовлює потребу в неухильному зростанні і досягненні високого рівня правової культури кожного громадянина, кожної посадової особи, кожного державного службовця, а також юристів-практиків, на яких припадає головна робота у законотворчості і застосуванні права. Лише тоді рівень правової культури населення досягне найвищого щабля розвитку, лише тоді кожен громадянин держави відчує власну приналежність до правового життя країни,

буде активним учасником правового процесу і матиме змогу самостійно аналізувати чинне законодавство, відзначаючи його здобутки і недоліки.

Правова освіта населення починається у сім'ї, закладах дошкільної освіти, де дітям надаються початкові знання про норми поведінки, звички щодо їх виконання, виховується повага до батьків, вчителів, людей похилого віку та інших осіб, формуються алгоритми морально-правової поведінки, нетерпимість до порушників норм права, почуття відповідальності за свою поведінку.

Процес правової освіти повинен бути безперервним, тому надання дітям необхідного рівня правових знань повинно продовжуватися у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, потрібне проведення широкої позааудиторної роботи з правового навчання і виховання, до якої залучатимуться вчені, представники правозахисних організацій, працівники правоохоронних органів, члени Координаційної ради молодих юристів при Головному територіальному управлінні юстиції у Запорізькій області.

Складовою частиною правової освіти є самоосвіта громадян з питань держави і права.

Розроблення пропозицій щодо координації діяльності органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів, засобів масової інформації у сфері правової освіти, а також надання методичної допомоги у проведенні цієї діяльності здійснює Запорізька обласна міжвідомча координаційно-методична рада з правової освіти населення.

Організація та здійснення заходів щодо правової освіти населення повинні здійснюватися за активної участі органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів, наукових установ, видавництва і видавничих організацій, засобів масової інформації.

З метою розвитку правової освіти населення необхідно систематично через засоби масової інформації інформувати населення про національне законодавство, діяльність органів законодавчої, виконавчої, судової влади тощо.

Для подальшого вдосконалення правової освіти населення області місцеві органи виконавчої влади, громадські організації та інші зацікавлені органи та особи повинні здійснювати відповідну правоосвітню та правовиховну діяльність.

За участю місцевих органів виконавчої влади, Головного територіального управління юстиції у Запорізькій області, навчальних закладів і наукових установ області необхідно сприяти створенню лекторіїв, кінолекторіїв, правових клубів, проводити виставки друкованої продукції правового спрямування, зустрічі з фахівцями-юристами та інші заходи.

III. Мета Програми

Програма розроблена з метою визначення комплексу організаційно-методичних та інших заходів, направлених на підвищення рівня правової освіти населення Запорізької області.

Метою Програми є створення належних умов для підвищення загального рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення області, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, знання своїх прав та свобод і механізмів їх захисту.

IV. Напрями діяльності і заходи Програми

1. Досягнення вказаної мети можливе шляхом реалізації заходів:

- 1) створення належних умов для набуття громадянами знань про свої права, свободи і обов'язки;
- 2) підвищення рівня правової освіти населення, насамперед учнівської та студентської молоді, викладачів правових дисциплін;
- 3) широке інформування населення про правову політику держави та законодавство;
- 4) забезпечення вільного доступу громадян до джерел правової інформації;
- 5) вдосконалення системи правової освіти населення;
- 6) роз'яснення механізмів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги.

2. Напрями діяльності і заходи Програми:

1) проводити засідання Запорізької обласної міжвідомчої координаційно-методичної ради з правової освіти населення;

Щороку протягом
2018-2022 років

Запорізька обласна міжвідомча
координаційно-методична рада
з правової освіти населення

2) проводити інформаційно-просвітницькі кампанії та надавати роз'яснення для населення щодо підтримки актуальних соціально значимих змін по правах громадян, правового виховання, подолання правового нігілізму та стимулювання правомірної поведінки у відповідних сферах;

Щороку протягом
2018-2022 років

Запорізька обласна міжвідомча
координаційно-методична рада
з правової освіти населення

3) проводити консультації жителів сільської місцевості з метою запобігання порушенню їх прав, гарантованих Конституцією України та законами у різних сферах життя під час роботи мобільних точок доступу до безоплатної правової допомоги;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області,
Регіональний центр з надання
безоплатної вторинної правової
допомоги у Донецькій та Запорізькій
областях

4) визначити актуальні соціально значимі блоки, спрямовані на захист прав громадян, відповідно до потреб регіону для проведення інформаційно-просвітницьких кампаній на регіональному рівні;

Щороку протягом
2018-2022 років

Запорізька обласна міжвідомча
координаційно-методична рада
з правової освіти населення

5) забезпечити проведення інформаційно-роз'яснювальних семінарів для педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти;

Щороку протягом
2018-2022 років

Департамент освіти і науки
Запорізької обласної державної
адміністрації

6) проводити навчання з прав людини для представників юридичних служб органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області

7) висвітлювати у засобах масової інформації, інтернет-виданнях, веб-сайтах, соціальних мережах роз'яснення громадянам гарантованих їх Конституцією та законами України прав у різних сферах життя та заходи з реалізації загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я маю право!»;

Щороку протягом
2018-2022 років

Запорізька обласна міжвідомча
координаційно-методична рада
з правової освіти населення

8) організувати роботу з позашкільної освіти та виховання дітей шляхом оптимізації роботи гуртків, клубів, лекторіїв правоосвітнього профілю в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та бібліотеках області;

Щороку протягом
2018-2022 років

Департамент освіти і науки
Запорізької обласної державної
адміністрації, Департамент культури,
туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної
адміністрації

9) забезпечувати права учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб шляхом розробки інформаційних матеріалів, інформування у засобах масової інформації та надання консультацій через громадські приймальні, створені при Головному територіальному управлінні юстиції у Запорізькій області, та систему безоплатної правової допомоги;

Щороку протягом
2018-2022 років

Запорізька обласна державна адміністрація, Головне територіальне управління юстиції у Запорізькій області, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій та Запорізькій областях

10) поширювати педагогічний досвід з метою впровадження нових технологій навчання, ефективності уроків права та організації позакласної правовиховної роботи;

Щороку протягом
2018-2022 років

Департамент освіти і науки
Запорізької обласної державної адміністрації

11) організувати надання адресної безоплатної правової допомоги незахищеним верствам населення;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління юстиції у Запорізькій області, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій та Запорізькій областях, Департамент соціального захисту населення Запорізької обласної державної адміністрації

12) проводити дистанційне консультування населення в містах та районах області з питань надання безоплатної правової допомоги;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління юстиції у Запорізькій області, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій та Запорізькій областях, Департамент соціального захисту населення Запорізької обласної державної адміністрації

13) розробити та розповсюдити серед населення, підприємств, установ, організацій, навчальних закладів інформаційні друковані та електронні матеріали (буклети, брошури, бюлетені), інформаційне друковане видання на правову тематику відповідно до цільової аудиторії;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області,
Регіональний центр з надання
безоплатної вторинної правової
допомоги у Донецькій та Запорізькій
областях

14) направити інформаційні, фото- та відеоматеріали з правової тематики на веб-сайт загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я маю право!» (pravo.minjust.gov.ua);

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області

15) створити та транслювати соціальні аудіо- та відеоролики на правову тематику в засобах масової інформації;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області,
Регіональний центр з надання
безоплатної вторинної правової
допомоги у Донецькій та Запорізькій
областях

16) розміщувати зовнішню рекламу як соціальну (зокрема, плакати, білборди, сіті-лайти) на вулицях, громадському транспорті, громадських місцях;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області

17) опитувати та замірювати громадську думку;

Щороку протягом
2018-2022 років

Запорізька обласна міжвідомча
координаційно-методична рада
з правової освіти населення

18) забезпечити надання публічним службовцям під час підвищення кваліфікації комплексу знань з питань правового забезпечення державного управління, що включатиме вивчення основ правознавства, відповідних актів законодавства;

Щороку протягом
2018-2022 років

Головне територіальне управління
юстиції у Запорізькій області,
Запорізький центр перепідготовки і
підвищення кваліфікації працівників
органів державної влади, органів
місцевого самоврядування, керівників
державних підприємств, установ,
організацій

V. Строки виконання Програми

Програма середньострокова. Виконання Програми передбачається здійснити в один етап протягом п'яти років, починаючи з 2018 року.

VI. Очікувані результати та оцінка ефективності виконання заходів Програми

1. Виконання заходів Програми сприятиме:

- 1) практичній реалізації статті 57 Конституції України щодо гарантування кожному знати свої права та обов'язки;
- 2) практичній реалізації положень Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18.10.2001 № 992/2001;
- 3) практичній реалізації Указу Президента України від 14 листопада 2017 року № 361/2017 «Про оголошення в Україні 2018 року Роком реалізації правопросвітницького проекту «Я маю право!»;
- 4) практичній реалізації Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;
- 5) підвищенню рівня правової культури громадян області;
- 6) підвищенню рівня правової інформованості населення області;
- 7) формуванню у громадян поваги до права, загальнолюдських та національних правових цінностей, а також подоланню правового нігілізму;
- 8) поширенню серед населення області знань про державу і право, про державні реформи, в т. ч. через засоби масової інформації, широке розповсюдження правової літератури;
- 9) активній участі в організації і здійсненні заходів із правової освіти населення області місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, органів юстиції, правоохоронних органів, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, навчальних закладів та закладів культури, засобів масової інформації;
- 10) роз'ясненню суті реформування в Україні та основних нововведень.

2. Оцінка ефективності виконання заходів Програми проводиться за результатами річних аналізів з виконання програмних заходів.

VII. Організація управління та контроль за ходом виконання Програми

Безпосередній контроль за виконанням Програми покладається на відповідальних виконавців Програми та на Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, інші структурні підрозділи Запорізької обласної державної адміністрації, органи та установи, громадські організації, що визначені в розділі IV Програми.

Координація роботи з виконання Програми покладається на Запорізьку обласну міжвідомчу координаційно-методичну раду з правової освіти

населення, створену при облдержадміністрації, та на Головне територіальне управління юстиції у Запорізькій області.

Виконавці Програми надають Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації інформацію про хід виконання Програми щороку до 10 січня, що настає за звітним періодом.

Департамент освіти і науки Запорізької облдержадміністрації:

1) щороку до 20 січня, що настав за звітним періодом, готує і подає Запорізькій обласній раді узагальнену інформацію про стан виконання Програми;

2) після закінчення встановленого строку виконання Програми, не пізніше ніж у двомісячний строк, складає підсумковий звіт про результати її виконання та подає його на розгляд Запорізької обласної ради разом із пояснювальною запискою.

VIII. Фінансування Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюватиметься за рахунок власних ресурсів обласного та місцевих бюджетів на відповідний бюджетний період та визначатиметься щороку з урахуванням їх можливостей, а також за рахунок інших, не заборонених чинним законодавством, джерел фінансування.

Перелік заходів і завдань Програми з орієнтовними обсягами їх фінансування наведений у додатку 1 до Програми, орієнтовні загальні обсяги та джерела фінансування – у додатку 2.